Vaderschapskennis, nr. 27 – April 2024, 3e jaargang, nr. 4

Versie: 29-04-2024

1

© Bob de Raadt
Freelance Contextueel Maatschappelijk Werker – Methodisch Ouderbegeleider – lid Connect2Grow > Connect2Fathers – Auteur/boekenrecensent/blogger – Assistent onderzoek bij de afd. Verloskunde-Gynaecologie Erasmus MC Sophia – ROTTERDAM – extern adviseur Veer-Krachtige Ouders, lid KlankBordGroep Zuyd Hogeschool Sittard-Heerlen. www.bobderaadt.nl
www.bobderaadt.nl/vaderschap.php **(interviews & boekrecensies)**
www.bobderaadt.nl/connect2fathers.php **(Rotterdams project 'vaderschap')**
www.bobderaadt.nl/socialeverloskunde.php **(kwetsbare zwangeren/risicofactoren)**
www.bobderaadt.nl/vaderschapskennis.php **(online magazine vaderschap & vaderschapsontwikkelingen)**
www.bobderaadt.nl/oudersenchristelijkgeloof/Daddycation/betrokkenvaderschap.php
www.bobderaadt.nl/VaderKrachtCentraal.php **: christelijk geïnspireerd online magazine**
www.bobderaadt.nl/fathersmatters.php Vaders doen ertoe.
www.bobderaadt.nl/vaderfactor.php vaderbeeld
www.bobderaadt.nl/postpartumdepressie.php

@ bobderaadt@live.nl
Ook op: LinkedIn – Instagram – op YouTube:
https://www.youtube.com/channel/UC1XmtqO6KlofGRFNGlqNakQ -
https://youtu.be/y9WX_gspePw

[1] Rembrandt – schilderij 'De verloren zoon'; n.a.v. Lucas 15: 11-32 (Hermitage, Sint-Petersburg – Rusland).

Inhoudsopgave:

- **Podcast & You Tube-kanaal** (pag. 2)
- **Publicaties** (pag. 2)
- **De transitie naar vaderschap: patrascentie –** pag. 2.
- **Boekenplank:** - pag. 5.
  - Nederlof, A. (2024) *Mijn halve moeder - Leven met een psychiatrische ouder* - Kampen: Aldo Manuzio (207 pp; €20,00).
  - In-'t-Ven, K (2024) *Het meisje en de rots* – Tielt: Uitgeverij Lannoo (80 pp; €19,99); met illustraties van Martha Verschaffel.
- **Postpartum Depressie: klachten, behandeling en literatuur (2e studiedeel)** – pag. 7
- **Berichten** – pag. 10.
- **New Publications** - Special Interest Research Group on Father-Child Attachment and Relationships (SIRG-FCAR) of the Society for Emotions and Attachment Studies (SEAS). This is the April 2024 edition of the SIRG-FCAR newsletter of recently published articles on father-child relationships – pag. 11.

Podcast & You Tube-kanaal

- De vaderfactor – nabespreking > op: De vaderschap Bobcast: https://open.spotify.com/episode/3Tikvql0yWgmMN9CrzEB2s?si=rLb8VDaS0mHql3Uai6q0g

Publicaties:

- www.oudersvannu.nl/voor-ouders/waarom-we-bij-een-heftige-bevalling-meer-aandacht-moeten-hebben-voor-vaders - m.m.v. Ivo van Gool: "Ik ben trots dat ik gevraagd ben om mee te werken aan een artikel voor Ouders van Nu: stress die je als vader ervaart tijdens een heftige bevalling heeft invloed op je mentale gezondheid. Er wordt een link gelegd tussen (wetenschappelijk) onderzoek, psychologie en een ervaringsdeskundige (ikzelf)".
  De stress die een vader ervaart tijdens de bevalling van zijn partner heeft invloed op zijn mentale gezondheid na de geboorte van zijn kind, blijkt uit recent Amerikaans onderzoek. Toch trekken maar weinig mannen die een heftige bevalling meemaakten hun mond open, waardoor ze onnodig met psychische klachten rondlopen.
- www.bobderaadt.nl/mannendag.php (met daarop de PowerPoint-presentatie van Willem de Vink (Mannendag, 20-04-2024)
- www.bobderaadt.nl/vaderfactor.php (met daarop een aantal artikelen van Willem de Vink)

De transitie naar vaderschap: patrascentie

Al eerder heb ik geschreven over het fenomeen 'patrascentie' of 'patrescense': de transitie naar vaderschap, vader worden, vader zijn (papalogie) [2]. Eigenlijk is daar nog weinig studie naar gedaan. Toch is dat een belangrijke fase in het ouderschap, zowel voor de moeder (die daar relationeel mee te maken heeft) als voor de vader zelf. Op www.vader-verhalen.nl van

[2] www.bobderaadt.nl/documents/vaderschapskennis/Fathers4Fathers_bericht_24.pdf, p. 2. - www.bobderaadt.nl/documents/vaderschapskennis/Fathers4Fathers_bericht_25.pdf, p. 4-7.

Ivo van Gool heb ik mijn eigen ervaring gedeeld[3]. Meerdere vaders vertellen mij dat zij het op prijs stellen dat ik mijn eigen verhaal met hen deel. Dat geeft hen het gevoel dat zij niet de enige vaders zijn, die emoties hebben. Ivo deelde recent ook zijn ervaringen in de media. In korte tijd kreeg zijn verhaal veel aandacht in de media, waarnaast ook professionals hun bijdragen leverden aan zijn ervaringsverhaal. Het is enorm belangrijk om vaderervaringen te delen in een wereld waarin het vooral draait om het moeder&kind-segment. Vaders moeten ook een kansrijke start krijgen. Vandaar de #kansrijkestartvoorvaders.
De overgang/transitie is best een weerbarstige fase met
- veel onzekerheid,
- aan de zijlijn staan,
- onbekendheid met het bevallingsproces,
- afhankelijk zijn van verschillende professionals,
- soms zit je in een roillercoaster,
- soms word je als man/vader/partner amper gezien.

Kortom: best een complexe situatie. Voel dat allemaal maar aan op de juiste manier!
Soms zitten vaders heel praktisch met hun handen in het haar en weten zijn niet wat zij moeten doen. Zoals deze vader, wiens verhaal ik hoorde:

Deze vader vindt de zorg voor de baby eng en durft nog niet veel, geeft dit ook wel eerlijk aan. Hij wil het liefst veel zorg van de baby aan een professional overlaten. Hij is wel zorgzaam richting zijn vrouw. Hij maakt eten voor haar en helpt haar waar nodig met toiletgang en verzorging. Na enige instructie komt vader toch zo ver om de zorg voor de baby op te pakken, daar zijn vrouw meer behoefte had aan rust en slaap. Hij heeft uiteindelijk de baby in bad gedaan, luiers verschoond en de baby aangekleed. En hij heeft dit de dagen erna ook opgepakt en was uiteindelijk blij zo veel te kunnen betekenen.

Soms hebben vaders moeite met de gezondheidstoestand en de diagnose bij hun kind, zoals deze vader:

De vader was heel lief en zorgzaam naar het kindje maar had vreselijke moeite met de verdenking op Down. Hij had de baby wel graag op schoot. De vader was hier en daar wat nonchalant en soms onvoorzichtig met de baby.

Of de ervaring na een ingrijpende keizerssnede (sectio). Een vader had de volgende ervaring:

"Toen ging het mis……..een spoedsectio als gevolg, met alle gevolgen van dien". Een zeer heftige, traumatische ervaring voor hem en zijn vrouw.
Hij ervaarde een soort driedeling: de zorg voor zijn vrouw, de zorgen rondom zijn dochtertje en de zorg voor zichzelf. Hij presenteerde zich als een sterke, zorgzame, lieve, zeer belangstellende, maar ook kwetsbare/verdrietige man. Op dag 2 na de bevalling brak hij.

Wat een nood, onmacht, innerlijke strijd; wat een zorg(en), machteloosheid. Wat een dramatische en traumatische overgang naar vaderschap! En wat kan dat beschadigend uitwerken in de toekomst.

Kijk naar dit voorbeeld:

[3] In www.bobderaadt.nl/documents/vaderschapskennis/Fathers4Fathers_bericht_26.pdf p. 20 vv

"Het was heel erg wennen, omdat zelfs toen mijn dochter geboren was drong het niet tot me door dat ik nu echt vader was geworden. Ik wist ook niet hoe ik mezelf moest voelen. Ik had mezelf zo erg voorbereid op het moment en had mezelf mentaal klaar gemaakt voor de uitdaging dat ik dacht dat het zou zijn, dat het niet meteen tot me doordrong dat ik vader was. In de beginperiode, was onze dochter ook nog zo klein en fragiel en had alleen slaap en moedermelk nodig, dus voelde ik nog niet echt dat ik een bepaalde inbreng had als vader. Ik activeerde mezelf wel door direct te leren hoe ik haar luier moest verschonen, hoe ik haar moest badderen en aankleden etc. Ik wilde dit meteen leren, zodat ik zo zelfstandig mogelijk kon zijn als ik even met haar was. Daarnaast wilde ik ook momenten creëren waarin het alleen mij en mijn dochter was, omdat ik een band met haar wilde opbouwen. Ik denk dat het hielp dat het ook midden in de quarantaineperiode was van de pandemie vorig jaar, waardoor ik vaker thuis was en zoveel mogelijk kon meehelpen waar het kon".[4]

Hebben we als professionals voldoende zicht op de (biologische) vaders tijdens de 1000 dagen-periode? Binnen de eerste lijn van de zorgverlening? Binnen de kraamzorg? Tijdens Centering Parenting? Tijdens de Prenatale huisbezoeken? In de PostPartum-periode? Kennen wij hun verhaal en ervaringen? Hun ideeën en verwachtingen? Hun hobbels en onzekerheden? Hun eigen vaderbeeld en hoe zij het liefst hun rol als vader op zouden willen pakken en invulling geven?
Zijn we als professionals – ook in programma's als Kansrijke Start – voldoende bezig om vaders te trainen en toe te rusten, op een vaderspecifieke manier (Welcome to menkind, Aanpakken voor aanstaande vaders)? Waarderen we Veer-Krachtige vaders?

Hoe het in de praktijk kan, hoorde ik van een kraamverzorgende:
"Het gezin had hun eerste kindje mogen verwelkomen. De vader was heel erg betrokken bij de zorg voor baby en mama. Meteen het eerste moment dat de kraamverzorgster binnenkwam, overspoelde hij haar met vragen. Vragen over de baby maar ook vragen over hoe het nu verder moest met het herstel van mama en hoe hij daarin een bijdrage kon leveren. In het begin van de kraamweek wilde hij graag eerst bij alle handelingen rondom de zorg voor de baby meekijken, zodat hij goed kon afkijken hoe hij het moest doen. In de loop van de week deed de papa naar mate van oefenen steeds meer dingen zelfstandig. Ook was hij goed betrokken bij de zorg voor mama en hielp hierin waar hij kon. Alles wat een papa kan leren in de eerste week heeft hij gedaan, doordat hij zo enthousiast was en betrokken heeft hij in 1 week heel veel kunnen leren en kan hij goed zelfstandig voor zijn baby zorgen. Hij heeft ''zelfredzaamheid'' geleerd.

Literatuur:

- Bisseling, W. (2019) *Vader op komst* – Amsterdam: Meulenhoff Boekerij.
- Borman, D. (2022) Je eerste 1000 vaderdagen – praktische adviezen voor betrokken vaders: van zwangerschap tot peuter – Amsterdam: Uitg. Unieboek/Het Spectrum.
- www.vader-verhalen.nl
- www.bobderaadt.nl > diverse schermtitels m.b.t. vaders en vaderschap.

[4] Uit: www.bobderaadt.nl/documents/vaderschap/interview_vaderschap_jocelin.pdf

Boekenplank:

- Nederlof, A. (2024) *Mijn halve moeder - Leven met een psychiatrische ouder* - Kampen: Aldo Manuzio (207 pp; €20,00).

Leven met een psychiatrische ouder

Door: *Bob de Raadt, freelance contextueel maatschappelijk werker, gastdocent Erasmus MC Academie, boekenrecensent, vadercoach, extern adviseur Veer-Krachtige Ouders, pastoraal counselor.*

'Mijn halve moeder': wat een pijnlijke, kwetsbare titel. De lezer wordt direct bepaald bij het intense leven van een kind, dat een moeder heeft met chronische psychiatrische problemen, een zogenoemd KOPP[5]-kind. Daarnaast heeft zij een vader, die uit het gezin en uit haar leven verdwijnt en zijn eigen leven leidt. Psychologisch een zware, emotionele wissel die op het kind en op het gezinsleven getrokken wordt. Een dubbele wissel; een traumatisch spoor. Angèle Nederlof schrijft op een vaardige en meelevende wijze over het bijzondere leven van haar moeder én van haar vader, als partners en als ouders. En over hun gezinsleven, met haar zussen en haar broer. Kwetsbare levens. Zij brengt de verscheurdheid en de betrokkenheid van het KOPP-kind duidelijk in beeld. Alle inspanningen om haar moeder te steunen, te begrijpen en haar lijden draaglijk te maken. Met veel vallen en veel opstaan. Een verhaal van inzet, eenzaamheid, onbegrip, zelftwijfel en behoefte aan bevestiging. Indringend beschrijft de auteur hoe haar moeder wegzakt en uiteindelijk in een psychiatrische inrichting belandt en daar nog verder aftakelt. Ontluisterend en aangrijpend en toch ook invoelbaar en herkenbaar, zeker voor de lezer die zich als KOPP-kind herkent. Haar vader besluit om de kinderen na enige tijd elders onder te brengen en zo belandt de schrijfster eerst bij een tante en later in een pleeggezin. Wat een impact heeft dat! Haar broer en zussen gaan ieder hun eigen weg; weg uit het getekende nest. Ieder heeft z'n eigen verhaal van schuldgevoelens, schaamte, wanhoop en machteloosheid. Naast alle ellende tekent dit boek ook het belang van ondernemingsgeest (een jaarlang reizen en verblijven in Nieuw-Zeeland), veerkracht, zelfontwikkeling, het schrijven van brieven, liefdevolle ontmoetingen, gastvrijheid: tekenen van hoop, optimisme en kracht. De moed om naar vrienden in Nieuw-Zeeland te reizen, geeft haar de ruimte om de wereld te verkennen, zowel haar binnenwereld als de wereld om haar heen. Zij ontmoet medemenselijkheid en er bloeit een liefde op. Een nieuwe wereld gaat voor haar open. Terug in Nederland gaat het aandoenlijke verhaal van haar ouders en haar broer en zussen verder. Het is ook een kwestie van overleven en haar eigen weg vinden: de onbereikbaarheid van haar ouders, werk proberen te vinden en uiteindelijk een Gestalt-opleiding gaan volgen. Een weg van heroriëntatie en herstel.

[5] KOPP: kind van een ouder met psychiatrische problemen.

Thema’s in dit boek zijn: het leven van een KOPP-kind en de sporen die psychiatrische problematiek van een ouder (of van beide ouders) inkerven. Een ander thema in het boek is afscheid nemen, op veel manieren en van een aantal belangrijke personen. Een derde onderwerp is ontluisterend ouderschap (psychiatrische kenmerken bij ouders en een afwezige vader).

Angèle Nederlof heeft een pageturner geschreven, invoelend en herkenbaar, meeslepend en ontluisterend. Al lezend ervaar je de inspanning en de machteloosheid van het kind. De overlevingsdrang, de veerkracht en uiteindelijk de rustpunten in haar leven: een liefhebbende, betrouwbare partner, emotioneel herstel en een betekenisvolle baan. Het boek is makkelijk leesbaar, heeft een fraaie lay-out en geeft ook een treffend tijdsbeeld van de jaren 60, 70 en 80 van de vorige eeuw. Een waardevol verhaal, vol persoonlijke betekenissen. Een aanrader!

- In-‘t-Ven, K (2024) *Het meisje en de rots* – Tielt: Uitgeverij Lannoo (80 pp; €19,99); met illustraties van Martha Verschaffel.

Door: Bob de Raadt, freelance contextueel maatschappelijk werker, gastdocent Erasmus MC Academie, boekenrecensent, vadercoach, extern adviseur Veer-Krachtige Ouders, hoofdredacteur Vaderschapskennis; www.bobderaadt.nl

Kristien In-'t-Ven heeft sociologie en filosofie gestudeerd. Ze schrijft boeken over dingen die haar bezighouden, bij voorbeeld over emoties, zoals verdriet, paniek en onrust. Dat verdriet kan zomaar aan jouw deur kloppen en in je leven binnendringen. Je vraagt er niet om en toch is het er. Zo begint ook dit verhaal. Een meisje krijgt onverwachts bezoek, als zij in de keuken bezig is om deeg te kneden voor brood. Een pakketbezorger staat voor de deur, met een pakket. Maar zij heeft niets besteld. Het moet een vergissing zijn. Haar naam staat echter op de papieren die bij

het pakket horen. Zij moet het pakket aannemen en ontvangen. In de keuken wacht het deeg op verdere verwerking. Het meisje wordt echter geheel in beslag genomen door de rots. Wat een formaat heeft dat blok! Een enorm stuk berg. Ruw en hard als graniet. Groot en onverzettelijk. Het meisje worstelt met dit rotsblok. Het lukt niet om die steen van zich af te duwen en het blok wordt steeds zwaarder. Ze raakt in paniek. Wat moet ze met deze rots aan?
Mensen zien haar en reageren: 'Maak het jezelf niet zo moeilijk!' 'Overdrijf je niet een beetje?' Onbegrip! Geen empathie. Zij beleeft de situatie met de rots alsof zij boven een ravijn staat en de rots in die diepte wil storten. Dat lukt niet; zij wordt de diepte mee ingesleurd. Op de bodem van het ravijn komt het rotsblok met een klap tot stilstand. En het meisje …… Komt zij de klap te boven? Wordt zij gezien en gehoord? Zijn er mensen die haar uit de put halen?
En … draagt zij als enige een rotsblok? Of zijn er meer mensen die een rotsblok in hun leven meezeulen? Rotsblokken van verschillend formaat.
Je zal maar zo'n rotsblok hebben: van verdriet, met verlies, door emotionele pijn, als depressie, wegens verstoting, in alle armoede, met een handicap, door eenzaamheid, uit onbegrip. In 't Veld laat de uitweg zien en dat is krachtig in beeld gebracht door het tekeningen van Martha Verschaffel.
Op welke manier kijken wij naar ons rotsblok? Het meisje komt na haar avontuur weer thuis en heeft onderweg andere mensen ontmoet en veel geleerd. Het rotsblok is hanteerbaar geworden en thuisgekomen kan zij weer in de keuken aan de slag, Het deeg staat klaar om aan de slag te gaan.
Het verhaal is prachtig geïllustreerd en dat ondersteunt het verhaal van het meisje op een therapeutische manier. Het boek is een helpend (beeld)verhaal over herkenbare moeiten en biedt perspectief, voor klein en groot verdriet, voor oud en jong. Een boek, wat je meerdere keren op je schoot neemt en laat je dan meevoeren door het verhaal van het meisje met de rots. Herkenbaar en empathisch. Bruikbaar voor de therapeut en leerzaam als reflectie.

Postpartum Depressie: klachten, behandeling en literatuur (2e studiedeel).

Versie 23-04-2024

Inhoudsopgave:

- Referenties – literatuur – documentatie
- Berichten
- Literatuur

Referenties – literatuur – documentatie:

- Assenbroek, S. (2023) *Heb je mij gezien? – Mijn weg naar hulp en herstel bij een postpartum depressie* – Gouda: Uitg. Klare Taal.

De experts, die aan het boek hebben meegewerkt, zijn:
Mijke Lambregtse-van den Berg heeft het voorwoord geschreven
Josje Swinkels belicht de rol van de kraamverzorgende
Andre De Vries werkt als verloskundig actief huisarts en beschrijft welke signalen en klachten kunnen duiden op een postpartum depressie
Peter Mulders schrijft als psychiater over de complexiteit van oorzaken van een postpartum depressie, het vaststellen van de diagnose en de behandeling
Simone van Leipsig-Beekman geeft aan welke behandeling een psycholoog kan bieden en hoe belangrijk de therapeutische relatie is
Bob Raadt vertelt over het belang om de vaders/partners niet te vergeten
Dr. Ineke de Kruijff, MD, PhD legt uit welke impact een huilbaby heeft op het mentaal welzijn van de ouders
Willemien Klazema zet uiteen welke behoeften ouders van huilbaby's hebben
Regina Flu laat zien hoe je als professional rekening kunt houden met culturele diversiteit
Margreth Hoek neemt ons mee in de ontwikkeling van het ouderschap

Madeleine De Vilder geeft een mogelijkheid voor een preventieve aanpak
Evelien Van Altena - van Kampen wijst erop dat een postpartum depressie na volledig herstel zeker nog aandacht verdient om opgenomen te kunnen worden in het levensverhaal
Zillah Holtkamp maakt ons erop attent dat we ook stil moeten staan bij de impact van een postpartum depressie op het kind.

- Psychische stoornissen bij (aanstaande) ouders en ouder-kindrelaties
  *Marja Rexwinkel, Merith Cohen de Lara en Romy Damhuis: Psyche en Zwangerschap (2024) > www.vakbladvroeg.nl/webshop/boeken/psychische-stoornissen-bij-aanstaande-ouders-en-ouder-kindrelaties (*Editie 2 april 2024) "Marja Rexwinkel, Merith Cohen de Lara en Romy Damhuis beschrijven in de reader hoe psychische stoornissen kunnen worden herkend bij (aanstaande) ouders, wat nu het juiste verhaal is over gehechtheidsrelaties tussen ouders en jonge kinderen en hoe je je als hulpverlener aan kan sluiten bij je doelgroep. De reader is opgedeeld in heldere overzichtelijke hoofdstukken en bestaat uit theorie afgewisseld met oefeningen, bruikbare tips en beschrijvingen van cliënten uit de praktijk". In dit artikel wordt gesproken over 'ouders'. *Wat vaders kunnen verwachten in deze reader is niet beschreven in deze aankondiging.*

Berichten:

- Bericht van Zillah Holtkamp (LinkedIn 16-01-2024) Zillah HoltkampProfiel van Zillah Holtkamp weergeven GZ-psycholoog & MH specialist | Mede-eigenaar Cayo Care & IMH Nederland

Deze maand (januari 2024) hebben we bij IMH Nederland aandacht voor het onderwerp: Psychische klachten tijdens en na de zwangerschap. Om nog meer kennis te delen, hebben we de bronnen waar wij veel informatie vandaan halen voor je verzameld en in één overzicht gezet. Zo heb jij alles bij elkaar. Scheelt weer zoeken.

Er zijn vast nog andere platformen waar betrouwbare informatie voor professionals over dit onderwerp staat. Heb jij nog tips? Laat het ons weten door een comment te plaatsen.

💡 Alle informatie op één plek 💡

Er worden door zoveel professionals en kennisplatformen content gemaakt en gedeeld. Wij zetten ons in om de informatie te bundelen in de online community van IMH Nederland. Wat vind je daar?
✓actuele informatie, onderzoeken en video's
✓deskundigen uit heel Nederland in 1 community
✓themagroepen per onderwerp, zoals over Peripartum Psychische klachten
✓ieder kan in de groep nieuwe content delen en bewaren
✓direct contact met het IMH expertiseteam die gelijk met je mee kan denken en moderator van de groep en content is.

www.imhnederland.nl/heb-ik-een-peripartum-of-postnatale-depressie/ ***Doe een zelfcheck en ontdek of je een peripartum of postnatale depressie hebt***

De zelfcheck bestaat eerst uit 2 vragen. Daarna volgen eventueel nog 7 vragen.

Let op: deze depressie zelftest stelt géén diagnose bij jou. Het is hooguit een aanwijzing dat er sprake is van een depressieve klachten. De uitkomst kan voor jullie aanleiding zijn om een afspraak te maken met je huisarts, gynaecoloog, verloskundige of iemand anders die je vertrouwt. Veel professionals vinden het lastig om een depressie te herkennen en missen de diagnose gemakkelijk als jij er niet zelf over begint.

Je verloskundige maakt mogelijk gebruik van Mind2Care. Je kunt vragen of je samen met de verloskundige de screening in Mind2Care mag doen, met aanvullend advies vanuit Mind2Care.

Alleen een professionele hulpverlener kan na onderzoek een diagnose stellen.

- www.oudersvannu.nl/voor-ouders/waarom-we-bij-een-heftige-bevalling-meer-aandacht-moeten-hebben-voor-vaders - m.m.v. Ivo van Gool: De stress die een vader ervaart tijdens de bevalling van zijn partner heeft invloed op zijn mentale gezondheid na de geboorte van zijn kind, blijkt uit recent Amerikaans onderzoek. Toch trekken maar weinig mannen die een heftige bevalling meemaakten hun mond open, waardoor ze onnodig met psychische klachten rondlopen.

- *www.oudersvannu.nl/voor-ouders/somber-prikkelbaar-en-geen-roze-wolk-waarom-een-postnatale-depressie-bij-mannen-nog-onbekend-is~7aa1b87* *"Postnatale depressie uit zich bij mannen anders.*
  Hoewel de gezondheidszorg dezelfde signalen voor een post-partumdepressie bij mannen hanteert als bij vrouwen, uit de depressie zich bij mannen vaak anders. Vaders hebben vaker last van boosheid, frustratie, rusteloosheid en prikkelbaarheid. Mannen relativeren negatieve gevoelens ook vaker of onderdrukken ze door te vluchten in werk of andere activiteiten, zoals extreem veel sporten, te veel drinken of drugs.

Piek ligt op half jaar na bevalling ***Dat maakt ook dat een postnatale depressie bij mannen later tot uiting komt. Waar een postnatale depressie zich bij vrouwen uiterlijk binnen vier maanden ontwikkelt, is er een piek in postnatale depressies bij mannen rond een half jaar na de geboorte: dan is de vrouw over het algemeen weer hersteld en komt de man toe aan zijn eigen verwerking. Het belangrijkst is om niet lang rond te lopen met sombere gevoelens, daar is de eerste tijd met je kind veel te kostbaar voor.***

- www.oudersvannu.nl/baby/een-postnatale-depressie-hoe-ga-je-daar-als-partner-mee-om~46ea2c7

Literatuur:

- Assenbroek, S. (2023) *Heb je mij gezien? – Mijn weg naar hulp en herstel bij een postpartum depressie* – Gouda: Uitg. Klare Taal. [6]
- IMH Nederland (2024) Psychische klachten tijdens en na de zwangerschap – Overzicht van kennisbronnen in Nederland. Brochure, 16 pag. Te zien op LinkedIn – Zillah Holtkamp, 16-01-2024.

[6] Recensie: www.bobderaadt.nl/documents/postpartumdepressie/Boekrecensie_Heb_je_mij_gezien_Saskia_Assenbroek.pd

- www.imhnederland.nl/peripartum-psychische-problemen/
- Meijer, Juliette (2014) *Papa is paars - voor jonge kinderen met een papa met psychische problemen*, ISBN 9789085606680 - 20 november 2014 - 27 pagina's.
- Raadt, B. de (2023) *Heb je haar partner ook gezien?,* in: Saskia Assenbroek, *Heb je mij gezien? – Mijn weg naar hulp en herstel bij een postpartum depressie* – Gouda: Uitg. Klare Taal - pag. 181-189 - Vindplaats: www.bobderaadt.nl/documents/postpartumdepressie/Bob_de_Raadt_Heb_je_haar_partner_ook_gezien.pdf
- www.sciencedirect.com/topics/medicine-and-dentistry/postpartum-depression
- www.vakbladvroeg.nl/stress-vaders-tijdens-de-bevalling-ijlt-na/ **"Stress die de vader tijdens de bevalling ervaart kan zijn mentale gezondheid in de maanden erna negatief beïnvloeden. Met name de eerste dagen na de bevalling bieden kans voor vroege interventie om een postpartumdepressie te voorkomen".** [7]
- www.kennispoort-verloskunde.nl/onderzoek-in-t-kort/wat-doet-stress-tijdens-de-bevalling-met-vaders/ - www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0165032723009217
- www.oudersvannu.nl/voor-ouders/waarom-we-bij-een-heftige-bevalling-meer-aandacht-moeten-hebben-voor-vaders - m.m.v. Ivo van Gool
- www.oudersvannu.nl/baby/een-postnatale-depressie-hoe-ga-je-daar-als-partner-mee-om~46ea2c7

Berichten:

- www.vader-verhalen.nl > met ervaringsverhalen van Ivo, Bob, Sander, Jeroen en Mark.
- **Documentaire Zonen zonder vaders**: donderdag 4 april, NPO 2, 22.28u. https://lnkd.in/ecFJgnzn, > Zonen zonder vaders. Over de mogelijke gevolgen voor jongens als ze opgroeien met een afwezige vader.
  Bij één op de vijf kinderen in Nederland is de vader grotendeels afwezig. Onderzoek laat zien dat dit vooral bij jongens tot specifieke problemen kan leiden, zoals criminaliteit en psychische of gedragsproblematiek. Opgroeien in armoede of met huiselijk geweld maakt de kans op problemen nog groter.
  In Zonen zonder vaders laat Tessa Louise Pope drie jongemannen vertellen over hun jeugd zonder vader als rolmodel, en de impact die dit had op hun latere leven.
- www.stillelevens.nl/wp-content/uploads/52689-Brochure-voor-vaders.pdf > Deze brochure is speciaal gemaakt voor vaders. Voor een groot deel maken vaders hetzelfde door als moeders die hun baby verliezen. Toch kunnen er andere

[7] Stress tijdens de bevalling werd gemeten op een schaal van 1 (geen stress) tot 7 (extreem veel stress). De resultaten laten zien dat:

- vaders van wie de partner is bevallen met een spoedkeizersnede significant meer stress ervaarden dan vaders van wie de partner vaginaal is bevallen.
- er tussen vaders van wie de partner vaginaal is bevallen met pijnstilling en vaders van wie de partner vaginaal is bevallen zonder pijnstilling geen verschil in stressniveau was.
- vaders van wie de partner beviel met een geplande keizersnede een vergelijkbaar stressniveau hadden als vaders van wie de partner vaginaal beviel.

dingen van hen worden verwacht of voelen zij zich soms anders dan hun partner. In deze brochure is daar alle aandacht voor.

"De actuele tendens is dat vaders hun rol als vader zelf duidelijker willen invullen en vorm willen geven: *'Daddycation"*. Zij willen meer gebruik maken van de vaderschapsverlofregelingen om actief bij de opvoeding van hun kind betrokken te zijn. Hoe wil ik vader zijn? En: Welke betekenis wil ik voor mijn kind hebben?"[8]

NEW PUBLICATIONS - This is the April 2024 edition of the SIRG-FCAR newsletter of recently published articles on father-child relationships.

Andersson, E., Espinosa, L., & Wells, M. B. (2024). From Fathers to Fathers—Telephone-Based Peer Support: A Feasibility Study. *Social Sciences*, *13*(3). https://doi.org/10.3390/socsci13030155

Aubert, A. M., Douglass, A., Murrin, C. M., Kelleher, C. C., & Phillips, C. M. (2024). Associations between a paternal healthy lifestyle score and its individual components with childhood overweight and obesity. *Andrology*, 1-9. https://doi.org/10.1111/andr.13619

Axinn, W. G., Banchoff, E., Ghimire, D. J., & Scott, K. M. (2024). Parental depression and their children's marriage timing: The long-term consequences of parental mental disorders. *Social Science & Medecine, 347*. https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2024.116745

Bailes, L. G., Lickenbrock, D. M., Swift, A. R., & Rios, L. J. (2024). Parental sensitivity and intrusiveness with mothers and fathers: Associations between parental behavioral activation/inhibition and infant temperament. *Infancy*. https://doi.org/10.1111/infa.12589

Boson, K., Gurdal, S., Claesdotter-Knutsson, E., & Kapetanovic, S. (2024). Adolescent gaming and parent–child emotional closeness: bivariate relationships in a longitudinal perspective. *Current Psychology*. https://doi.org/10.1007/s12144-024-05714-1

Cameron, E. E., Simpson, K. M., Bowes, J.-M., Pierce, S. K., Penner, K. E., Beyak, A., Gomez, I., Reynolds, K. A., & Roos, L. E. (2024). A Qualitative Forum Analysis of Fathers' Stressors and Support Seeking Behaviour During the COVID-19 Pandemic. *Journal of Family Issues*. https://doi.org/10.1177/0192513X241237609

Carlson, D. L., McPherson, S., & Petts, R. J. (2024). Remote Work, Gender Ideologies, and Fathers' Participation in Childcare during the COVID-19 Pandemic. *Social sciences, 13*(166). https://doi.org/10.3390/socsci13030166

Cimino, S., & Cerniglia, L. (2024). Peripartum Depressive Symptoms in Fathers during the COVID-19 Pandemic. *Journal of Clinical Medecine*, *13*(1772), 1-9. https://doi.org/10.3390/jcm13061772

[8] Citaat – van Bob de Raadt - uit het boek '*Gezond zwanger worden – Handboek preconceptiezorg'*, door Eric Steegers, Annemarie Mulders, Yves Jacquemyn en Anjo Geluk – Antwerpen/Apeldoorn: Uitg. Garant (2023), p. 6.

Cross, M., Abdul-Karim, Y., Johnson, A., Victor, C., & Rosenfeld, A. (2024). Healing Together: A Narrative Review on How Psychiatric Treatment for Parental Depression Impacts Children. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *21*(367). https://doi.org/10.3390/ijerph21030367

Dahlberg, A., & Fängström, K. (2024). "Daddy comforts me"–Young Swedish children's perspectives on their family relations before and after their parents' participation in a parenting programme. *PLoS ONE*, *19*(3). https://doi.org/10.1371/journal.pone.0298075

De-Jongh González, O., Tugault-Lafleur, C. N., & Mâsse, L. C. (2024). Obesity-Related Parenting Practices, Styles, and Family Functioning: A Natural Experiment Comparing Pandemic and Nonpandemic Data. *Journal of Family Psychology*. Advance online publication. https://dx.doi.org/10.1037/fam0001196

Eira Nunes, C., Lamprianidou, E.-A., Zimmer-Gembeck, M. J., & Van Petegem, S. (2024). The Relations Between Parents' Gender Equality Values and (co)parenting: Examining Actor-Partner Effects in an Australian Community Sample. *Journal of Family Issues*, *0*(0). https://doi.org/10.1177/0192513X241236552

Gaynor, M., Wynter, K., Hesketh, K. D., Love, P., & Laws, R. (2024). Fathers' perceived role, self-efficacy and support needs in promoting positive nutrition and physical activity in the first 2000 days of life: a mixed methods study. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, *21*(23). 1-13. https://doi.org/10.1186/s12966-024-01575-w

George-Levi S., Laslo-Roth, R., & Ben Yaakov, L. (2024). Vulnerability to loneliness among fathers of children with autism spectrum disorder: The role of interpersonal and familial resources. *Family Process, 63*, 364–378. https://doi.org/10.1111/famp.12877

Gonzalez, H. (2024). Experiences With Deportation and Mexican-Origin Fathers' Parenting Practices and Stress. *Journal of Family Issues*. https://doi.org/10.1177/0192513X241236545

Grandjean, C., Rahmaty, Z., Perez, M-h., Ramelet, A-S., & the OCToPus Consortium. (2024). Psychosocial outcomes in mothers and fathers of chronic critically ill children: a national prospective longitudinal study. *Intensive Care Medicine – Paediatric and Neonatal*, *2*(9). https://doi.org/10.1007/s44253-024-00027-4

Green, D. S., Chuang, S. S., & Goldstein, A. L. (2024). Social Construction of Barriers or Challenges to Parenting: Black Jamaican Fathers' and Mothers' Perspectives. *Journal of Child and Family Studies*. https://doi.org/10.1007/s10826-024-02811-4

Hanley, N., Duursma, E., Wright, A. C., Simpson, H., & Metcalfe, L. (2024). Maintaining father–child relationships using video visitation in Australian prisons. *Criminology Research Grant*. https://doi.org/10.52922/crg77253

Huang, H-M., Yeh, T-C., & Lee, T-Y. (2024). Taiwanese fathers' experiences of caring for their children during childhood cancer treatment. *European Journal of Oncology Nursing, 69*. https://doi.org/10.1016/j.ejon.2024.102543

Izzo, F., Saija, E., Pallini, S., Ioverno, S., Baiocco, R., & Pistella, J. (2024). Happy Moments between Children and Their Parents: A Multi-method and Multi-informant

Perspective. *Journal of Happiness Studies, 25*(31). https://doi.org/10.1007/s10902-024-00735-w

Izzo, F., Saija, E., Pallini, S., Ioverno, S., Baiocco, R., & Pistella, J. (2024). The Sources of Happiness in Preadolescence and Adolescence: A Multi-Method and Multi-Informant Perspective. *Child Indicators Research*. https://doi.org/10.1007/s12187-024-10113-w

Li, Z., Sturge-Apple, M. L., Swerbenski, H. G., Liu, S., & Davies, P. T. (2024). Family risk, parental cortisol contagion, and parenting: A process-oriented approach to spillover. *Development and Psychopathology*, 1–15. https://doi.org/10.1017/S095457942400052X

Liao, J., Chen, S., Liu, Y., & Guo, C. (2024). The Effects of Family and School Interpersonal Relationships on Depression in Chinese Elementary School Children: The Mediating Role of Academic Stress and the Moderating Role of Self-Esteem. *Children, 11*(327). https://doi.org/10.3390/children11030327

Liu, Y., Wang, L., & Zhao, J. (2024). Developmental trajectory of depressive symptoms among left-behind adolescents: The effects of parent-adolescent separation and parent-adolescent cohesion. *Journal of Adolescence.* https://doi.org/10.1002/jad.12320

Liu, S., Wu, P., Han, X., Wang, M., Kan, Y., Qin, K., & Lan, J. (2024). Mom, dad, put down your phone and talk to me: how parental phubbing influences problematic internet use among adolescents. *BMC Psychology, 12*(125). https://doi.org/10.1186/s40359-024-01620-0

MacDermid Wadsworth, S. M., Topp, D., Lester, P., Stander, V., Christ, S. L., Whiteman, S., & Knobloch, L. (2024). Long-term consequences of mothers' and fathers' wartime deployments: Protocol for a two-wave panel study. *PLOS ONE, 19*(3). https://doi.org/10.1371/journal.pone.0295007

Mackert, M., Mandell, D., Donovan, E., Cunningham, C., DeLuca, D., Shi, W., & Poulos, N. (2024). Father's Playbook: From Health Communication Research to Prenatal Health Intervention. *Health Communicat*ion. https://doi.org/10.1080/10410236.2024.2327182

Mu, Z., & Francis-Tan, A. (2024). Follow Father or Mother? Understanding the Monoethnic Identification of Biethnic Children in China. *Social Forces*. https://doi.org/10.1093/sf/soae022

Nell, N., & Lesch, E. (2024). Abdication of Responsibility for Father–Child Contact in a Group of Black South African Non-resident Father Families: A Systems Perspective. *Journal of Family Issues*, 1-27. https://doi.org/10.1177/0192513X241236556

Nóblega, M., Monteiro, L., Santos, C., Diniz, E., Guimet, M., Ugarte, A., & Marinelli, F. (2024). Father's engagement in direct care is associated with children's social competence for preschool boys but not girls in Peru. *Psychology of Men & Masculinities*. https://doi.org/10.1037/men0000466

Oppenheim, D., Koren-Karie, N., Slonim, M., MottesPeleg, M., Sher-Censor, E., Dolev, S., & Yirmiya, N. (2024). Maternal and paternal insightfulness and reaction to the diagnosis in families of preschoolers with Autism spectrum disorder: associations with observed parental sensitivity and inter-parent interaction. *Attachment & Human Development*. https://doi.org/10.1080/14616734.2024.2326416

Petts, R. J., Mize, T. D. & Kaufman, G. (2024) Does taking parental leave make you a more likeable worker? Evidence from a survey experiment. *Community, Work & Family*. https://doi.org/10.1080/13668803.2024.2321124

Preston, J. (2024). 'I try to do something a bit different': exploring fathers' integration of care ethics in everyday family lives. *Families, Relationships and Societie, 1-16.* https://doi.org/10.1332/20467435Y2024D000000016

Qin, M., Chang, G., Xiaoyu, Z., Wang, L., Liang, Y., Xu, Y., Liu, S., Cai, S., & Dai, M. (2024). Fathers' needs of Breastfeeding support: Perspective of health nurses. *Midwifery*. https://doi.org/10.1016/j.midw.2024.103959

Raymond, C., Cernik, R., Beaudin, M., Arcand, M., Pichette, F., & Marin, M-F. (2024). Maternal attachment security modulates the relationship between vulnerability to anxiety and attentional bias to threat in healthy children. *Scientific Reports*, *14*(6025). https://doi.org/10.1038/s41598-024-55542-3

Rogers, A. A., Shawcroft, J., Stockdale, L. A., Coyne, S. M., & Fraser, A. M. (2024). Trajectories of parents' gendered play attitudes during early childhood and implications for children's gender development. *Child Development*, 95, 428–446. https://doi.org/10.1111/cdev.13989

Schäfer, L., Sorokowska, A., Weidner, K., Sauter, J., Schmidt, A., & Croy, I. (2024). Body odours as putative chemosignals in the father-child relationship: New insights on paternal olfactory kin recognition and preference from infancy to adolescence. *Physiology & Behavior, 278*. https://doi.org/10.1016/j.physbeh.2024.114505

Seppänen, S., Vuorenmaa, K., Suominen, A., Ogawa, M., Pohjola, V., Rantavuori, K., Karlsson, H., Karlsson, L., & Lahti, S. (2024). Concordance of Fathers and Mothers in the Assessment of Their 5-Year-Old Child's Dental Fear. *Dentistry Journal, 12*(53). https://doi.org/10.3390/dj12030053

Símonardóttir, S., & Arnalds, Á. (2024). Excluding the Involved Father: Having a Child During the COVID Pandemic in Iceland. *NORA - Nordic Journal of Feminist and Gender Research*. https://doi.org/10.1080/08038740.2024.2323511

Tadros, E., Jhuremalani, A., & McLeod, B. (2024). The Effect of Peer Influence and Neighborhood Quality on Incarcerated Fathers' Attachment. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*. https://doi.org/10.1177/0306624X241234856

Thijssen, S., Dijk Alyousefi-van, K., de Waal, N., van IJzendoorn, M., & Bakermans-Kranenburg, M. J. (2024). Neural processing of cry sounds in the transition to fatherhood:

Effects of a prenatal intervention program and associations with paternal caregiving. *Psychoneuroendocrinology,164*. https://doi.org/10.1016/j.psyneuen.2024.107005

Uncu, B., Cömert, D., & Kaya, N. (2024) The effect of fathers' birth attendance on paternal attachment and the perception of parental role: a randomised controlled trial. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*. https://doi.org/10.1080/02646838.2024.2324042

Voyer-Perron, P., Matte-Gagné, C., & Levesque, C. (2024). Factors Associated with Father Involvement During Infancy: A Multifactorial and Multidimensional Approach. Parenting. https://doi.org/10.1080/15295192.2024.2326441

Waizman, Y., Herschel, E., Cárdenas, S. I., Vaccaro, A. G., Aviv, E. C., Sellery, P. E., Goldenberg, D., Kaplan, J., & Saxbe, D. E. (2024). Neural correlates of inhibitory control in the context of infant cry and paternal postpartum mental health. *Behavioural Brain Research, 465*(114947). https://doi.org/10.1016/j.bbr.2024.114947

Walsh, C.S., Kliewer, W., & Sullivan, T.N. (2024). Adolescents' Subjective Well-Being: The Unique Contribution of Fathers. *Child Youth Care Forum*. https://doi.org/10.1007/s10566-024-09801-z

Wang, D., Choi, J-K., & Jiang, Q. (2024). Cooperative coparenting and the associations with adolescent behavioral problems and delinquency in unmarried families. *Journal of Adolescence*, 1-18. https://doi.org/10.1002/jad.12310

Weinstein, N., & Zloof Golombick, A. (2024). ASD-Modified Interaction Therapy: Effects on Fathers' and Mothers' Responsiveness, Affect, and Attachment. *Journal of Early Intervention, 0*(0). https://doi.org/10.1177/10538151241235560

Wynter, K., Mansour, K. A., Forbes, F., & Macdonald, J. A. (2024). Barriers and opportunities for health service access among fathers: A review of empirical evidence. *Health Promotion Journal of Australia*, 1-20. https://doi.org/10.1002/hpja.846

Xue, B., Wang, X., Chen, H., Redding, S. R., Wei, W., & Ouyang, Y-Q. (2024) Fear of childbirth and influencing factors of expectant fathers in China: a cross-sectional study. *Psychology, Health & Medicine*. https://doi.org/10.1080/13548506.2024.2329913

Zhang, Z., Wang, Y., Wu, H., Zhou, Y., & Peng, C. (2024). Direct and indirect effects of father-child attachment on academic burnout in college students. *Frontiers in Psychology, 15*. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1345590